

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 16P/225/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313225083
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Krištofík
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:2313225083.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta sudcom JUDr. Miroslavom Krištofíkom vo veci starostlivosti o maloleté deti X., T., B. XX. XX. XXXX, Y., B. XX. XX. XXXX, I., B. XX. XX. XXXX, všetky bytom u otca, všetky v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov, otca Y. X.Ě., B. XX. XX. XXXX, X. Š. XXX, matky I. X., B. XX. XX. XXXX, O. Č. X. T. X, O., o návrhu otca na zvýšenie výživného, dňa 19. 05. 2014 takto

rozhodol:

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť matky na maloleté deti X., T., B.. XX.X.XXXX zo sumy 27,13 EUR mesačne na sumu 80,- EUR mesačne, Y., B.. XX.X.XXXX zo sumy 27,13 EUR mesačne na sumu 60,- EUR mesačne, I., B.. XX.XX.XXXX zo sumy 27,13 EUR mesačne na 60,- EUR mesačne od 1.9.2013, s tým, že výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletých detí.

Zročné výživné na mal. T. za obdobie od 1.9.2013 do 19.5.2014 vo výške 475,83 EUR, na mal. Y. za obdobie od 1.9.2013 do 19.5.2014 vo výške 295,83 EUR, na mal. I. za obdobie od 1.9.2013 do 19.5.2014 vo výške 295,83 EUR súd ukladá matke zaplatiť v jednorazovo spolu s bežným výživným k rukám otca maloletých detí.

Týmto sa mení rozsudok 13P/229/2010-23 zo dňa 7.10.2010 v časti vyživovacej povinnosti matky. V ostatných častiach zostáva rozsudok nezmenený.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec návrhom spísaným do súdnej zápisnice dňa 27. 09. 2013 žiadal, aby súd zvýšil matke maloletých detí výživné zo sumy zákonného výživného na sumu 50 Eur na každé dieťa od podania návrhu na konanie. Ďalej návrh odôvodnil tým, že matky na výživu detí ničím neprispieva, s deťmi sa nestretáva a naposledy bola určená vyživovacia povinnosť voči deťom v roku 2010 kedy boli deti zverené do jeho osobnej starostlivosti na výšku minimálneho výživného. Matka bola dokonca aj odsúdená tunajším súdom pre trestný čin neplnenia si vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom. Situácia je taká, že matka za dobu štyroch rokov sa stretla s deťmi celkove štyri krát a inak sa o deti absolútne nezaujíma. Jeho zárobkové schopnosti sú minimálne pretože je dôchodcom a poberá dôchodok vo výške 264 Eur a z dôvodu veku a osobnej starostlivosti o deti má minimálne možnosti zamestnania. V súčasnom období poberá na deti náhradné výživné z dôvodu neplatenia výživného matkou.

Matka maloletých detí hoci prevzala predvolania na pojednávania sa bez vážnych dôvodov na pojednávanie nedostavila, na posledné pojednávanie sa ospravedlnila prostredníctvom otca maloletých detí, ale potvrdenie o práceneschopnosti súdu nedoručila. Otec a kolízna opatrovníčka sa vyjadřili tak, že matka sa ani v minulosti na pojednávania nedostavovala čo si súd overil z pripojených spisov a preto súd na pojednávaní i bez vyjadřenia matky vykonal dokazovanie a vo veci rozhodol.

Kolízna opatrovníčka sa vyjadřila tak, že žiada, aby súd návrhu otca na zvýšenie výživného v plnom rozsahu vyhovel, je toho názoru, že otcovi pomôže výživné vo výške 200,- Eur, ktoré bude vyplácané

ako náhradné výživné a zročné výživné, nakoľko matka si svoju vyživovaciu povinnosť neplní, o deti sa nezaujíma, nenavštevuje ich ani na sviatky v roku ani na ich osobné sviatky ničím neprispieva.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom otca, vyjadrením kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s rodnými listami maloletých detí, rozsudkami OS GA č. k. 10C/102/2010-33, 13P/229/2010-23, 3T/11/2012-67, potvrdeniami i o vyplácaní dôchodku otca, potvrdeniami o vyplácaní prídavku na maloleté deti, výdavkami otca založenými v spise, správami ÚPSVaR Galanta zo dňa 20. 11. 2013, 21. 11. 2013, ilustráciami v evidencií obyvateľov na matka a otca a ostatným spisovým materiálom a zistil nasledujúci skutočný stav vecí:

Rozsudkom Okresného súdu Galanta 10C/102/2010-33 zo dňa 06. 12. 2010 boli deti zverené do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platiť na deti výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške. Toho času navštevuje maloletá T. 6. ročník základnej školy, maloletý Y. 3. ročník základnej školy a maloletá I. nastúpila do predškolského zariadenia a to všetky deti od 02. 09. 2013. Otec detí poberá prídavky na deti, a starobný dôchodok vo výške 264 Eur mesačne. Zárobok a majetkové pomery matky sa nepodarilo súdu pre nespoluprácu zistiť. V čase poslednej úpravy výživného matka nepracovala, a otec dosahoval zárobky vo výške 404 Eur mesačne. Maloletá T. navštevovala 2. ročník základnej školy, ostatné deti školu nenavštevovali.

Súd v súlade s § 167 v spojitosti s § 120 ods. 4 O.s.p. vyhlásil na pojednávaní dokazovanie za skončené. Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

V odseku 1 sa príkladom vymedzuje obsah rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu (na rozdiel od pôvodného pojmu rodičovských práv, ktorý pokrýval bez ďalšieho upresnenia a rodičovské povinnosti). Vymedzený obsah rodičovských práv a povinností zahŕňa v sebe najmä sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj. Premietajú sa tu prvýkrát práva a povinnosti rodičov pri výchove maloletého dieťaťa, zakotvené v príslušných článkoch Dohovoru o právach dieťaťa, oznámeného pod č. 104/1991 Zb. V zmysle uvedeného Dohovoru rodičia sú povinní chrániť záujmy dieťaťa tak, aby sa v každom prípade zabezpečil jeho najlepší záujem (samozrejme uprednostnený pred záujmami rodičov, resp. niektorého z rodičov) ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, uskutočňovanej napríklad aj súdmi (čl. 3); rozvoj dieťaťa sa má zabezpečiť v najvyššej možnej miere (čl. 6 ods. 2), pričom výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu na aktívny život v dospelom veku a podobne čl. 29)

S poukazom na Dohovor o právach dieťaťa, podľa článku 3 záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správami alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne rozhodnutia.

Podľa článku 27 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný mravný a sociálny rozvoj. Rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa.

Podľa § 163 ods. 1, a 2 OSP., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 75 ods.1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich

schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Vykonaným dokazovaním, doloženými dokladmi otca mal súd za preukázané, že od 02. 09. 2013 podľa názoru súdu prišlo k výraznej zmene pomerov na strane maloletých detí tým, že maloletá T. nastúpila do druhého stupňa základnej školy, syn Y. navštevuje 3. ročník základnej školy a maloletá I. do predškolského zariadenia, matka výživné na deti neplatí, s deťmi sa stretáva len výnimočne a žiadny spôsobom na výživu detí neprispieva čoho dokladom je aj právoplatné odsúdenie rozsudkom OS Galanta v trestnom konaní.

Súd akceptoval zvýšené výdavky otca na maloleté deti, a dospel k záveru, že sa podstatne zvýšili odôvodnené potreby maloletých detí hlavne z dôvodu dosiahnutého veku a preto je v záujme detí, aby matka bola zaviazaná na platenie zvýšeného výživného, ktoré je jednoznačne v prospech maloletých detí.

Súd je toho názoru, že matka má povinnosť uprednostniť výdavky na deti ktoré sú primerané ich potrebám a veku nie je v záujme akceptovať tzv. neschopnosť platiť výživné, tým, že vedie záhaľčivý spôsob života a nemá záujem o získanie zamestnania. Matka podľa názoru súdu zámerne nevyužíva svoj pracovný potenciál na získanie finančne výhodného zamestnania keďže nepreukázala súdu žiadne také dôvody, ktoré by jej zo zdravotných dôvodov bránili vykonávať legálne ohodnotenú prácu tak, aby využívala svoj potenciál najmä že si zabezpečila príjmy. Skutočnosť že matka maloletých detí riadne nepracuje, nemôže byť vyhodnocovaná v neprospech maloletých detí a keďže matka sa bez rozumnej a vážnej príčiny prestala s maloletými celkom stretávať je potrebné, aby aspoň finančne zabezpečila ich potreby.

Súd pri určení výšky výživného prihliadol najmä na zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného a vek maloletých detí a keďže podľa názoru súdu zásadná zmena pomerov nastala u detí od septembra 2013, preto rozhodol tak, že matka je povinná zvýšiť výživné dňom 01. 09. 2013, kedy mal súd za preukázanú zmenu pomerov.

Podľa § 163 ods.1 OSP., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Keďže zmena pomerov nastala u detí od septembra 2013 s pokračovaním detí v školskom vzdelávaní a nástupe najmladšieho dieťaťa do predškolského zariadenia, matka sa dostala s plnením výživného do omeškania.

Súd zaviazal matku doplatiť výživné vo výške 1067,49 Eur, za obdobie od 01. 09. 2013 do 19. 05. 2014, teda 9 mesiacov a nepovolil matke zaplatiť dlžné výživné v splátkach, pretože vzhľadom na neplnenie vyživovacej povinnosti je v záujme maloletých detí, aby matka splnila vyživovaciu povinnosť čo najskôr, pretože podľa názoru súdu, takto určené zaplatenie zročného výživného v splátkach nie je na prospech maloletých detí.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. I písm. a/ OSP, keď žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Zb. zák. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a v znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.